

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3245/2016. (XI. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Nyíregyházi Járásbíróság 34.B.756/2014/15. számú ítélete és a Nyíregyházi Törvényszék 3.Bf.648/2015/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Abtv. 27. §-a alapján kezdeményezte az Alkotmánybíróság eljárását. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben a Nyíregyházi Járásbíróság 34.B.756/2014/15. számú ítéletével – más személy mellett – az indítványozót bűnösnek mondta ki tártstettesként elkövetett rongálás vétségében, ezért őt 10 hónap, végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre és 300 000 Ft összegű pénzbüntetésre ítélte. Az indítványozó fellebbezése folytán másodfokon eljáró Nyíregyházi Törvényszék 3.Bf.648/2015/4. számú ítéletében az elsőfokú ítéletét – az abban megállapított tényállást kiegészítve – a büntetést kiszabó részében megváltoztatta (enyhítette).
- [2] Az alapügyben eljáró bíróságok által megállapított tényállás lényege szerint az indítványozó és vádlott-társa 2012. március 5. napján egy nyilvántartott régészeti lelőhely területén a náluk lévő fémdetektorral különböző régészeti leletek után kutattak, amelyek során ásóval több leletet kiemeltek a földből. Az indítványozó és vádlott-társa ezen megatartásukkal „megrongálták a régészeti lelőhelyet és annak eddig kutatatlan területét sértették meg, mert az innen elvitt régészeti tárgyak az eredeti kontextusból kikerülve soha többet nem adnak tudományos információt a területre vonatkozóan, másrészt a vádlotti magatartás következtében előkerült régészeti tárgy is elveszítette azt a régészeti történeti kontextust, amiben értelmezhetővé válna, még ha magához a tárgyhoz hozzá is jut a közgyűjtemény.
- [3] Az első és másodrendű vádlottak régészeti lelőhely megrongálása esetében a károkozás hatványozott, mert a kincskeresés módszerével megszerzett tárgyak minden, a tudományos értelmezésükhöz szükséges, és nélkülözhetetlen régészeti összefüggésüket elveszítik, a régészeti lelőhely pedig soha többet nem értelmezhető az ott, egyébként sértetlen körülmények között teljesnek tekinthető történeti-régészeti összefüggésben.” (Nyíregyházi Járásbíróság 34.B.756/2014/15. számú ítélete, 3. o.)
- [4] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában és annak kiegészítésében kifejtette, hogy a Nyíregyházi Járásbíróság 34.B.756/2014/15. számú ítélete és a Nyíregyházi Törvényszék 3.Bf.648/2015/4. számú ítélete az Alaptörvény a XXVIII. cikk (1) bekezdését sértik.
- [5] Az indítványozó érvelése szerint a tisztességes eljáráshoz való jogának (valamint az alaptörvényi rendelkezés megjelölése nélkül említett) védelemhez való jogának sérelmét okozta, hogy az eljáró bíróságok ítéleteikben nem állapították meg sem a rongálás mibenlétét (miben nyilvánult meg az értékcsökkenés), illetve a rongálási kár nagyságát, összegét sem, hiszen álláspontjuk szerint ez „relevanciával nem bír, mivel a régészeti lelőhely megrongálása esetén a kár összege nem tényállási elem.” (Nyíregyházi Törvényszék 3.Bf.648/2015/4. számú ítélete, 5. oldal). Az indítványozó érvelése szerint a büntetőeljárást úgy folytatták le ellene, hogy annak során nem értesült arról, hogy pontosan milyen magatartása minősül rongálásnak és azzal pontosan milyen összegű kárt okozott. Álláspontja szerint az ügyben beszerzett szakértői vélemény sem válaszolta meg az említett kérdéseket. Ennek eredményeként nem volt lehetősége hatékonyan védekezni az eljárás során, mivel az említett tények és információk hiányában nem tudta kifejteni álláspontját sem, ezáltal sérült a hatékony védekezéshez való joga, a fegyverek egyenlőségének elve és ezáltal az eljárás tisztességessége.
- [6] Az indítványozó vitatta továbbá az eljáró bíróságok azon megállapítását, hogy az eljárás tárgyát képező bűncselekmény esetén a kár összege nem tényállási elem. Ezzel kapcsolatban kifejtette, hogy a rongálás bűncselekménye a vagyoni elleni bűncselekmények körébe tartozik, így a 0 Ft összegű kár nem értelmezhető, annak

legalább az 1 Ft-ot (vagy 50 001 Ft-ot) el kell érnie, ez következik a büntetőjog „alapelvéből annak szellemiségéből”.

- [7] Mindezekre figyelemmel az indítványozó kérte az említett ítéletek alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [8] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie.
- [9] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszát határidőn belül terjesztette elő.
- [10] 3.2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében előírt feltételeinek – az alábbiak szerint – csak részben felel meg. Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz, megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit, illetve a sérelmezett bírói döntéseket, és kifejezetten kéri azok megsemmisítését. Ugyanakkor az indítványozó érvelése nem tartalmazza a megjelölt alapjogok sérelmének lényegét, illetve az indítványozó alkotmányjogilag releváns indokolást sem fejt ki.
- [11] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasz arra irányult, hogy az Alkotmánybíróság a büntetőeljárás során beszerzett bizonyítékokat a bíróságtól eltérő módon értékelje, illetve a bíróság által megállapított jogi minősítést felülvizsgálja. Az Alkotmánybíróságnak ugyanakkor az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján a bírósági eljárást befejező döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálatára van hatásköre. A bírói döntések ellen benyújtott alkotmányjogi panasz nem tekinthető tehát a további jogorvoslattal nem támadható bírósági döntések általános felülvizsgálata eszközének, mivel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt és az abban biztosított jogokat védi {3111/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [3]}. Ebből következően az Alkotmánybíróság a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének felülbírálatára sem rendelkezik hatáskörrel {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}.
- [12] Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az indítványozó által kifejtettek valójában nem alkotmányjogi panasz, hanem – meghatározott további feltételek teljesítése esetén – a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény szerinti felülvizsgálati eljárás kezdeményezésére lehetnek alkalmasak.
- [13] 4. A kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítványozó panaszában nem jelölte meg az általa felhozott alapjogok sérelmének lényegét, illetve az indítványozó alkotmányjogilag releváns indokolást sem fejtett ki, így nem teljesítette az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) és *e*) pontjában meghatározott befogadhatósági feltételt.
- [14] Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére is, az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2016. november 21.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/819/2016.

